

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε της στις 03.01.2025 με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Βασιλική Παναγιωτίδου Μέλος και Εισηγήτρια και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 27.11.2024 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1749/28.11.2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (στο εξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει στην ... , στην οδό ... αριθμός ... νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Κατά του ... (στο εξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στην ... στην οδό ... , νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Και την Παρέμβαση με ημερομηνία 09.12.2024 της «...» (στο εξής «η παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στην ... στην οδό ... αριθμός ... νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Με την προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά να ακυρωθεί α) η με αριθμό ... Απόφαση της ... της αναθέτουσας αρχής (συνεδρίαση, με ημερομηνία 15-11-2024, θέμα ... «Έγκριση Πρακτικού Νο ... της ... Αξιολόγησης») κατά το μέρος της που κατακυρώθηκε οριστικά η υπό ανάθεση ... στην παρεμβαίνουσα και β) η ενσωματωθείσα, στην ανωτέρω, με αριθμό υπ' αρ. ... Απόφαση της από 27-9-2024 συνεδρίασης της ... της αναθέτουσας αρχής, με την οποία επικυρώθηκαν τα Πρακτικά ... του διαγωνισμού περί αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών, κατά το μέρος της που έγινε δεκτή η τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος για την ...

Υπέρ του κύρους και της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης άσκησε παρέμβαση η άνω παρεμβαίνουσα με αίτημα την απόρριψη της προσφυγής κατά το μέρος που στρέφεται εναντίον της.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, ποσού 1.229,80 €, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ύψους 245.960,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου ...).

2. Με τη με αριθμό. πρωτ.: ... διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε δημόσιος ανοικτός διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου για τη σύμβαση ... με τίτλο: «...», συνολικού προϋπολογισμού 245.960,00 Ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. 24%, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Αντικείμενο της σύμβασης είναι η ... Ειδικότερα αφορά ... Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε έξι (6) μήνες. Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α της διακήρυξης. Το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 02.08.2024 με μοναδικό ΑΔΑΜ ... και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό αριθμό ...

3. Στον διαγωνισμό, που διεξήχθη ηλεκτρονικά, συμμετείχαν, υποβάλλοντας προσφορά, ο προσφεύγων και η παρεμβαίνουσα. Με το Πρακτικό Νο ... αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε την αποδοχή των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων. Ακολουθώντας, με το με Πρακτικό Νο ... η αρμόδια Επιτροπή του διαγωνισμού προέβη στην αποσφράγιση και στον έλεγχο των οικονομικών προσφορών, διαπιστώνοντας ότι όλες είναι σύμφωνες με τους όρους της διακήρυξης και εισηγήθηκε την ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως προσωρινής αναδόχου, καθώς προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή σύμφωνα με το κριτήριο ανάθεσης, ο δε προσφεύγων κατατάχθηκε δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας. Τα ανωτέρω Πρακτικά επικυρώθηκαν με την με αριθμό ... απόφαση της ... αναθέτουσας αρχής. Τέλος, με την υπ' αριθμ. ... απόφαση της ... της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκε το Πρακτικό Νο ... αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αναδείχθηκε η παρεμβαίνουσα οριστική ανάδοχος για την ... της σύμβασης. Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης οριστικής κατακύρωσης, στην οποία

ενσωματώθηκε κατ' άρθρο 100 του ν. 4412/2016 και 3.3.1 της Διακήρυξης η προηγηθείσα απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, στρέφεται ο προσφεύγων και ζητά την ακύρωσή της για τους λόγους και τις αιτίες που αναπτύσσονται στην προσφυγή του.

4. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (...), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., της νομικής φύσης της δραστηριότητας που ο ... ασκεί ως αναθέτουσα αρχή και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται στις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 σύμφωνα με το άρθρο 345 του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή **α)** έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, αφού η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 18.11.2024 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 27.11.2024, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση, **β)** ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη και **γ)** κοινοποιήθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επιπλέον, ο προσφεύγων, ο οποίος συμμετείχε στον διαγωνισμό, πλην όμως η προσφορά του ήρθε δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας, ασκεί την προσφυγή με πρόδηλο έννομο συμφέρον, επιδιώκοντας την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και εν συνεχεία την ανάληψη της σύμβασης.

6. Η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 28.11.2024 στην κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής σε όλους τους συμμετέχοντες σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ.1σημ.α του ν.4412/2016 και το άρθρο 9,παρ.1,σημ.α του π.δ.39/2017, προκειμένου να ασκήσουν ενδεχομένως το προβλεπόμενο δικαίωμα παρέμβασής τους.

7. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε στις 09.12.2024 εμπρόθεσμα, εντός δέκα ημερών από την άνω κοινοποίηση, την παρέμβασή της προς αντίκρουση των ισχυρισμών του προσφεύγοντος, ζητώντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

8. Με την με αριθμό **2112/2024** Πράξη της Προέδρου του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της προσφυγής.

9. Η αναθέτουσα αρχή διαβίβασε μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού εμπρόθεσμα, στις 12.12.2024, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαπενθήμερης προθεσμίας από την κατάθεση της προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες, τις απόψεις της με τις οποίες ζητά την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής για τους εκεί αναφερόμενους λόγους.

10. Προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, ο προσφεύγων κατέθεσε εμπρόθεσμα στις 16.12.2024, εντός πενθημέρου από την κοινοποίησή τους, κατ' άρθρο 365 παρ. 1 εδ. τελευταίο του ν. 4412/2016, το από 16.12.2024 υπόμνημα του.

11. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

12. Η Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του ένδικου διαγωνισμού (ΣΤΕ 3629/2020, 1490/2019 7μ., 1217/2018, 5022/2012, ΣΤΕ Επ. Αν. 253/2020, 352/2016) και δεσμεύει με τους όρους της τόσο τους διαγωνιζόμενους όσο και την αναθέτουσα αρχή, οι οποίοι (όροι) κατισχύουν, ως ειδικότεροι, κάθε άλλης διάταξης (ΣΤΕ Ολομ. 95/2017, ΣΤΕ 1620/2015, 1086/2015 κ.ά.), ορίζει στις κρίσιμες για την επίλυση του υπό κρίση ζητήματος διατάξεις τα εξής: Στο άρθρο **2.1.4** της Διακήρυξης υπό τον τίτλο «**Γλώσσα**» ορίζεται ότι: « (...) Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά

ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια, που είναι δυνατόν να διαβαστούν σε κάθε γλώσσα και δεν είναι απαραίτητη η μετάφραση τους, μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.». Στο άρθρο **2.2.4** της Διακήρυξης υπό τον τίτλο «**Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας**» ορίζεται ότι: «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της ... Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού». Στο άρθρο **2.2.5** της Διακήρυξης υπό τον τίτλο «**Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια**» ορίζεται ότι: «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν:

α) μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις (2021,2022,2023), τουλάχιστον ίσο με το 100% του προϋπολογισμού της παρούσας Διακήρυξης χωρίς Φ.Π.Α. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δραστηριοποιείται για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών οικονομικών χρήσεων, τότε τουλάχιστον ίσος με το 100% του προϋπολογισμού της παρούσας Διακήρυξης χωρίς ΦΠΑ, θα πρέπει να είναι ο συνολικός κύκλος εργασιών για όσες οικονομικές χρήσεις δραστηριοποιείται.» Στο άρθρο **2.2.9.2** της Διακήρυξης υπό τον τίτλο «**Αποδεικτικά μέσα**» ορίζεται ότι: «**Β. 2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4.** (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του κράτους εγκατάστασης. Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή στο Μητρώο Κατασκευαστών

Αμυντικού Υλικού ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η. των ως άνω Επιμελητηρίων.Επισημαίνεται ότι, τα δικαιολογητικά που αφορούν στην απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, εκτός εάν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.» **«B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5** οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν α) Για την απόδειξη του συνολικού κύκλου εργασιών της τριετίας, απαιτείται η προσκόμιση οικονομικών καταστάσεων ή αποσπάσματα αυτών για τις ως άνω χρήσεις, β) Για την απόδειξη του ζητούμενου επίπεδου ασφαλιστικής κάλυψης απαιτείται η προσκόμιση σχετικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου επαγγελματικής ευθύνης με ημεδαπή ή αλλοδαπή ασφαλιστική επιχείρηση, που να είναι σε ισχύ κατά την καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης προσφορών. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο.». Στο άρθρο **2.4.3.2** της Διακήρυξης υπό τον τίτλο **«Τεχνική προσφορά»** ορίζεται ότι: «Η τεχνική προσφορά καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν: α) το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν. Περαιτέρω, ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιλαμβάνει τα κάτωθι: α) ..., β) ... γ)....., θ) Τεχνικό φυλλάδιο του προσφερόμενου προϊόντος.». Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ... ΕΚΘΕΣΗ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ** της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «...». Στο άρθρο **3.2** της Διακήρυξης υπό τον τίτλο **«Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου»**

ορίζεται ότι: « (...) Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινίσεις κατά το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν.».

13. Με τον **πρώτο** λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα για τον λόγο ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας, καθώς συγκεκριμένα πεδία του ΕΕΕΣ της απαντήθηκαν εσφαλμένα, γεγονός που επισύρει την απόρριψη της προσφοράς της κατά τους όρους της διακήρυξης. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι η παρεμβαίνουσα συμπλήρωσε πλημμελώς το ΕΕΕΣ της διότι α) απάντησε θετικά στο ερώτημα εάν είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο επί διαδικασίας ανάθεσης ... β) δήλωσε ως επίσημο κατάλογο το ΜΕΕΠ, την εγγραφή της στο ΓΕΜΗ και την ενημερότητα του εργοληπτικού πτυχίου της, γ) απάντησε θετικά στο ότι η εγγραφή της στον ως άνω κατάλογο πληροί όλα τα κριτήρια επιλογής και δ) με την εσφαλμένη θετική απάντηση στο ερώτημα περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο, αποκλείστηκε η εμφάνιση του αμέσως επόμενου υποερωτήματος, που αφορά στην ανάληψη δέσμευσης προσκόμισης βεβαιώσεων σχετικά με την πληρωμή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων Στην προκείμενη όμως διαδικασία ανάθεσης ... δεν υπάρχει εθνικός κατάλογος, ενώ ούτε το ΜΕΕΠ ή το ΓΕΜΗ συνιστούν τέτοιο κατάλογο στο πλαίσιο διαγωνισμών ... Επομένως, η παρεμβαίνουσα εσφαλμένα απάντησε ότι είναι εγγεγραμμένη σε κατάλογο δηλώνοντας την εγγραφή της στο ΜΕΕΠ και στο ΓΕΜΗ ως τέτοια εγγραφή, ομοίως εσφαλμένα δήλωσε και την ενημερότητα του πτυχίου της, αφού τίποτα εξ αυτών δεν συνιστά επίσημο κατάλογο ή εθνικό σύστημα προεπιλογής στο πλαίσιο της προκείμενης διαδικασίας.

14. Επί του **πρώτου** λόγου της υπό κρίση προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα αντιτάσσουν τους εξής ισχυρισμούς. Οι πληττόμενες καταφατικές απαντήσεις της παρεμβαίνουσας στο ερώτημα περί εγγραφής της σε Εθνικό Σύστημα (Προεπιλογής) καθώς και οι απαντήσεις της επί των

επακόλουθων ερωτημάτων, σχετικά με την ονομασία του καταλόγου και την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, δεν επιδρούν στο σύμφωνο με τη διακήρυξη περιεχόμενο του υποβληθέντος ΕΕΕΣ, διότι η παρεμβαίνουσα είναι πράγματι εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ και συνεπώς αληθώς δηλώνεται η εγγραφή της σε αυτό. Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα υπέβαλλε τα στοιχεία που τεκμηριώνουν τις δηλώσεις της στο ΕΕΕΣ. Το γεγονός ότι η εγγραφή στο ΜΕΕΠ δεν σχετίζεται με την παρούσα διαγωνιστική διαδικασία για την ανάθεση σύμβασης ..., δεν καθιστούν τις απαντήσεις της παρεμβαίνουσας ούτε ανακριβείς ούτε αναληθείς, ώστε να συντρέχει περίπτωση πλημμελούς συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ. Περαιτέρω, δεν στοιχειοθετείται πλημμέλεια στο ΕΕΕΣ λόγω μη ενεργοποίησης της ερώτησης *αν ο οικονομικός φορέας διατίθεται να προσκομίσει βεβαιώσεις πληρωμής εισφορών και φόρων ή να παρέχει πληροφορίες στην αναθέτουσα αρχή που θα της παρέχουν τη δυνατότητα να λάβει τις εν λόγω βεβαιώσεις από βάση δεδομένων*, διότι η παρεμβαίνουσα δηλώνει στο Μέρος III «Λόγοι αποκλεισμού» Ενότητα Β «Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης» και στο Μέρος VI «Τελικές δηλώσεις» του υποβληθέντος ΕΕΕΣ της, ότι δεν εμπίπτει στον οικείο λόγο αποκλεισμού σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και ότι είναι σε θέση, κατόπιν αιτήματος και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων, εκτός αν, μεταξύ άλλων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να τα λάβει με απευθείας πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων, αντίστοιχα. Εξάλλου, όσα δηλώνονται στο ΕΕΕΣ, αποδεικνύονται από τη φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα, που έχουν υποβληθεί με τον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης και ισχύουν τόσο κατά την υποβολή της προσφοράς όσο και κατά τον χρόνο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης. Βάσει των ανωτέρω, η παρεμβαίνουσα δεν έχει προβεί σε εσφαλμένη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ της. Στην περίπτωση δε που κριθεί ότι υφίσταται η οποιαδήποτε ασάφεια, η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν καθίσταται άνευ ετέρου απορριπτέα προτού κληθεί νομίμως για διευκρινίσεις σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

15. Με την πρόσφατη 1526/2024,(σκ. 13) απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας κρίθηκε ότι, όταν δηλώνεται αρνητική απάντηση τόσο στο ερώτημα

του ΕΕΕΣ (Μέρος II «Α. Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα») που αφορά στον τρόπο απόδειξης εκπλήρωσης των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα, όσο και στο ερώτημα του ΕΕΕΣ (Μέρος III « Λόγοι αποκλεισμού - Β: Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης») που αφορά σε ανεκπλήρωτες φοροδοτικές και εισφοροδοτικές υποχρεώσεις, δημιουργείται ασάφεια ως προς το ακριβές νόημα των παραπάνω δηλώσεων των Μερών II και III, αναφορικά με την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα. Στην περίπτωση αυτή το ΣΤΕ έκρινε ότι συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 για παροχή διευκρινίσεων, προκειμένου να αποσαφηνιστεί το περιεχόμενο των προαναφερθεισών δηλώσεων στο ΕΕΕΣ, προσκομίζοντας τα αναγκαία προς τούτο δικαιολογητικά, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 5 του ν.4412/2016 (ΣΤΕ 1526/2024, σκ. 13). Επίσης κρίθηκε ότι η ελλείπουσα απάντηση για την προσκόμιση βεβαίωσης πληρωμής εισφορών και φόρων μπορεί να αναπληρωθεί από τις απαντήσεις, που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα και μάλιστα διαφορετικού μέρους του ΕΕΕΣ, όπως το Μέρος III.Β., όπου τα τιθέμενα ερωτήματα αφορούν τις υφιστάμενες κατά τον χρόνο σύνταξης και υποβολής του τυχόν ανεκπλήρωτες φορολογικές ή κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις (βλ. ad hoc ΔΕφΑθηνών 1487/2023)..

16. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από το ΕΕΕΣ(αρχείο: ...pdf) που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα: **(1)** στο πεδίο «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής», απάντησε καταφατικά («ΝΑΙ») κάνοντας αναφορά **α)** στο «ΜΕΕΠ ... του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, **β)** ΓΕΜΗ με αριθμό ... **γ)** ΤΕΕ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ ... **δ)**ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥ με αρ.πρωτ...». **(2)** Στην ερώτηση «Εάν το πιστοποιητικό εγγραφής ή η πιστοποίηση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:», απάντησε ότι «Δεν διατίθεται ηλεκτρονικά αλλά μπορεί να γίνει έλεγχος και επιβεβαίωση των στοιχείων από την ηλεκτρονική σελίδα <http://www...>». **(3)** Στο υποερώτημα «Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο», απάντησε **α)** «ΜΕΕΠ ... του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών **β**)ΓΕΜΗ με αριθμό ...**γ)** ΤΕΕ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ ... **δ**)ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥ με αρ.πρωτ. ... Κατάταξη στην 3η

τάξη του ΜΕΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3669/2008.Εργοληπτικό πτυχίο ΜΕΕΠ με αριθμό ... του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.». **(4)** Στο υποερώτημα «Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής;», η παρεμβαίνουσα απάντησε «Ναι». **(5)** Στο Μέρος III «Λόγοι αποκλεισμού» Ενότητα Β «Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης» στο ερώτημα : « Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα Εγκατάστασης;» και στο ερώτημα «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης;» απάντησε **αρνητικά («ΟΧΙ»)**. **(6)** Στο Μέρος VI «Τελικές δηλώσεις» η παρεμβαίνουσα δήλωσε υπεύθυνα ότι είναι σε θέση, κατόπιν αιτήματος και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων, εκτός αν, μεταξύ άλλων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να τα λάβει με απευθείας πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων.

17. Επί των εκατέρωθεν προβαλλόμενων αιτιάσεων γίνονται δεκτά τα εξής: Λαμβάνοντας υπόψη, ότι για τις συμβάσεις ... δεν υπάρχει εθνικός επίσημος κατάλογος του άρθρου 83 του ν. 4412/2016 (Κατευθυντήρια Οδηγία 23 σελ. 12), επιπλέον δε, ούτε το ΜΕΕΠ ούτε το ΓΕΜΗ συνιστούν τέτοιον κατάλογο για το υπό ανάθεση συμβατικό αντικείμενο που αφορά στην ..., η παρεμβαίνουσα προέβη μεν σε εσφαλμένη θετική απάντηση στο ερώτημα περί της εγγραφής της σε επίσημο κατάλογο, πλην όμως η θετική απάντηση δεν συνιστά ούτε αναληθή ούτε ανακριβή δήλωση, δεδομένου ότι είναι πράγματι εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ. Περαιτέρω, αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μην ενεργοποιηθεί το (υπο)ερώτημα «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε

εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;», καθώς προϋπόθεση για την ενεργοποίησή του είναι η προηγούμενη αρνητική απάντηση στο ερώτημα αν ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής. Ωστόσο, από τις απαντήσεις που ακολούθησαν στο Μέρος III «Λόγοι αποκλεισμού» Ενότητα Β «Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης» και στο Μέρος VI «Τελικές Δηλώσεις» σύμφωνα με όσα αναπτύχθηκαν ανωτέρω (σκ. 16.) προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα δεν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων και ασφαλιστικών εισφορών. Περαιτέρω, ως προς τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι, απαντώντας η παρεμβαίνουσα εσφαλμένα θετικά στο ερώτημα περί εγγραφής στον επίσημο κατάλογο, εσφαλμένη ήταν και η θετική («ΝΑΙ») απάντησή της σε επόμενη ερώτηση του ίδιου Τμήματος του ΕΕΕΣ, αναφορικά με το εάν η εγγραφή/πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής, λεκτέα τα εξής: Ενόψει όσων έγιναν δεκτά ανωτέρω, ναι μεν η παρεμβαίνουσα δήλωσε εσφαλμένα ΝΑΙ στο ερώτημα του ΕΕΕΣ εάν είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο κράτους, πλην όμως η παράλειψη αυτή δεν επάγεται έννομες συνέπειες ως προς τη δέουσα προαπόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού που σχετίζεται με την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Τούτο, διότι η παρεμβαίνουσα δήλωσε αφενός στην Ενότητα Β΄ του Μέρους III του ΕΕΕΣ ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπό της ο συγκεκριμένος λόγος αποκλεισμού, κατόπιν σχετικής επεξήγησης ως προς τις υποχρεώσεις της για την καταβολή φόρων και ασφαλιστικών εισφορών και αφετέρου στο ειδικό προς τούτο πεδίο του Μέρους VI του ΕΕΕΣ δήλωσε ότι είναι σε θέση να προσκομίσει τα πιστοποιητικά και λοιπά αποδεικτικά έγγραφα που προβλέπει η διακήρυξη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η βεβαίωση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας (ΔΕφ Αθ 1372/2024). Κατόπιν των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

18. Με τον **δεύτερο** λόγο της προδικαστικής προσφυγής, προβάλλεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα για τον λόγο ότι το τεχνικό φυλλάδιο του προϊόντος «...» και το Πιστοποιητικό της ... τα οποία περιλαμβάνονται στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς της, υποβλήθηκαν στην αγγλική γλώσσα χωρίς μετάφραση στην ελληνική γλώσσα κατά

παράβαση των όρων της διακήρυξης που απαιτεί τα έγγραφα να είναι συνταγμένα στην ελληνική γλώσσα άλλως να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση.

19. Επί του ανωτέρω λόγου της προσφυγής η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα αντιτείνουν ότι το έγγραφο «...» που εμπεριέχεται στην τεχνική προσφορά της αναδόχου, αποτελεί **τεχνικό φυλλάδιο** του κατασκευαστή στην αγγλική γλώσσα και ως εκ τούτου δύναται να υποβληθεί, με βάση το άρθρο 2.1.4 της διακήρυξης, χωρίς μετάφραση στην ελληνική. Περαιτέρω, το «...» αποτελεί στην ουσία έγγραφο ταξινόμησης – κατάταξης (...) σύμφωνα και με την ... η οποία κατηγοριοποιεί – κατατάσσει τα ... Το έγγραφο αυτό υποβλήθηκε ως μέρος της τεχνικής προσφοράς, εκ περισσού, χωρίς τούτο να είναι απαιτητό ως αποδεικτικό στοιχείο από τη διακήρυξη με βάση το άρθρο 2.4.3.2 και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να απορριφθεί η προσφορά της παρεμβαίνουσας, δεδομένου ότι δεν δύναται να θεμελιωθεί πλημμέλεια για έγγραφο που η υποβολή του δεν προβλέπεται βάσει του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού. Επιπρόσθετα, η παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι η προσφορά της δεν δύναται να απορριφθεί, προτού κληθεί από την αναθέτουσα αρχή σε παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με το «...» με βάση το άρθρο 102 του ν.4412/2016, προκειμένου η ενδεχόμενη διαπιστούμενη πλημμέλεια να θεραπευθεί με προσκόμιση της ελληνικής μετάφρασης.

20. Από τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 2.1.4 της Διακήρυξης προκύπτει, ότι όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, δηλαδή τόσο η τεχνική και η οικονομική προσφορά όσο και τα δικαιολογητικά συμμετοχής, επιβάλλεται, επί ποινή απορρίψεως της προσφοράς, να συντάσσονται ή να μεταφράζονται στην ελληνική γλώσσα, με την εξαίρεση των **ενημερωτικών και τεχνικών φυλλαδίων**. Επίσης συνάγεται ότι συντρέχει, καταρχήν, περίπτωση νόμιμης απόρριψης τεχνικής προσφοράς διαγωνιζόμενου (βλ. όρο 2.4.3.2), η οποία δεν συνοδεύεται από την προβλεπόμενη στον όρο 2.1.4 μετάφραση στην ελληνική γλώσσα των προσκομιζόμενων ξενόγλωσσων πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και άλλων στοιχείων, που συνιστούν έγγραφα αποδεικτικά της πλήρωσης των σχετικών απαιτήσεων και προδιαγραφών του Παραρτήματος Ι για τις τεχνικές

προδιαγραφές. Τα πιστοποιητικά ISO, κατά πάγια νομολογία, αποτελούν έγγραφα αποδεικτικά της πλήρωσης των τιθέμενων τεχνικών προδιαγραφών, αλλά και των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, και ως εκ τούτου διακρίνονται σαφώς από τα προβλεπόμενα στον όρο 2.1.4 της Διακήρυξης, **ως δυνάμενα να υποβληθούν χωρίς μετάφραση, «ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο»** (βλ. ΣΤΕ 277/2011, ΣΤΕ ΕπΑν 42/2020, 291/2019 σκ.11, 131/2019 σκ. 10, ΔΕφΚομοτηνής Α76/2024, ΔΕφΑθηνών 2351/2023, ΔΕφ Πειραιά Α273/2022). Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό, αναθέτουσα αρχή δεν έχει την ευχέρεια να ζητήσει, κατά το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, τη συμπλήρωση της ελλείπουσας μετάφρασης στην ελληνική γλώσσα του ξενόγλωσσου **πιστοποιητικού** που υποβλήθηκε από τον προσφέροντα, ως αποδεικτικό στοιχείο των τεχνικών απαιτήσεων της διακήρυξης (βλ. ad hoc ΔΕφΑθηνών 866/2023, ΔΕφ Θεσ/κης 438/2023).

21. Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς της περιέλαβε δύο ξενόγλωσσα έγγραφα χωρίς επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Το έγγραφο «...» συνιστά τεχνικό φυλλάδιο του ..., στο οποίο περιέχεται η περιγραφή των χαρακτηριστικών και των ιδιοτήτων του με αναφορά των πλεονεκτημάτων που διαθέτει, της απόδοσής του σε ... για την διασφάλιση καλύτερων αποτελεσμάτων. Συνεπώς, πρόκειται για τεχνικό φυλλάδιο ενημερωτικού χαρακτήρα για εμπορικούς σκοπούς, στο πλαίσιο ... στις αγορές, το οποίο κατά τη διάταξη του όρου 2.1.4 διακήρυξης και κατά πάγια νομολογία απαλλάσσεται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Ο δε ισχυρισμός του προσφεύγοντος, ότι το εν λόγω τεχνικό φυλλάδιο έπρεπε να υποβληθεί σε μετάφραση διότι δεν περιέχει αριθμούς και αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια, που μπορούν να διαβαστούν σε κάθε γλώσσα, χωρίς να απαιτείται η μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, δεν δύναται να οδηγήσει σε διαφορετική κρίση, αφού, κατά τα κοινώς γνωστά, όλα τα τεχνικά φυλλάδια των κατασκευαστών περιγράφουν τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες των προϊόντων που αφορούν, τις οδηγίες χρήσης τους και εν γένει κάθε τεχνικό στοιχείο που τα προσδιορίζει. Κατόπιν αυτών, ο λόγος αυτός της προσφυγής, κατά το σκέλος του που αφορά **την υποβολή του τεχνικού φυλλαδίου** « ... χωρίς μετάφραση στην ελληνική γλώσσα **πρέπει να**

απορριφθεί. Περαιτέρω, αναφορικά με το έγγραφο «...», το οποίο επίσης προσκομίστηκε στην αγγλική γλώσσα χωρίς μετάφραση στην ελληνική, λεκτέα τα ακόλουθα: Στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης «Τεχνικές Προδιαγραφές» στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 2.4.3.2. ορίζεται «.....Το σύστημα στην αυθεντική του μορφή πρέπει να είναι πιστοποιημένο από την ...». Η παρεμβαίνουσα, προς εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, υπέβαλε το έγγραφο «...» το οποίο έχει το εξής περιεχόμενο: « ...». Με βάση το περιεχόμενο αυτό, προκύπτει ότι το έγγραφο με τίτλο «...» δεν αποτελεί τεχνικό φυλλάδιο αλλά ξενόγλωσσο πιστοποιητικό για το οποίο απαιτείται η μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας, ότι πρόκειται για έγγραφο ... και όχι για πιστοποιητικό που απαιτείται από τις τεχνικές προδιαγραφές, η μετάφραση του οποίου είναι υποχρεωτική, είναι αβάσιμος δεδομένου ότι στη διακήρυξη, σύμφωνα με τα ανωτέρω, απαιτείται η πιστοποίηση του συστήματος από την ... Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι για το «...», συντρέχει ουσιώδης απόκλιση από τις απαιτήσεις του άρθρου 2.1.4., που επιφέρει απόρριψη της προσφοράς και όχι επουσιώδης έλλειψη, για την οποία μπορούν να ζητηθούν διευκρινίσεις, βάσει του άρθρου 102 ν. 4412/2016. **Συνεπώς, ο λόγος αυτός της προσφυγής, ως προς το σκέλος του που αφορά την υποβολή του «...», χωρίς μετάφραση στην ελληνική γλώσσα , πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.**

22. Με τον **τρίτο** λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα, καθώς αυτή δεν απέδειξε με την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης ότι πληροί την απαίτηση του άρθρου 2.2.4 της διακήρυξης, δηλαδή ότι ασκεί εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της ... Και τούτο, διότι , ενώ στη διακήρυξη ορίζεται ότι ο χρόνος έκδοσης των απαιτούμενων πιστοποιητικών εγγραφής σε εμπορικό –βιομηχανικό-βιοτεχνικό επιμελητήριο πρέπει να ανάγεται σε 30 εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης το με αρ. πρωτ. ... Πιστοποιητικό του Επιμελητηρίου ... περί εγγραφής στο Μητρώο Επιμελητηρίου ... , με ημερομηνία έκδοσης 05.06.2024. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το απώτατο χρονικό σημείο έκδοσης του πιστοποιητικού πριν από την υποβολή της προσφοράς (19.08.2024), προσδιορίζεται στις 05.07.2024, ενώ

αντίστοιχα το απώτατο χρονικό σημείο προ της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης φτάνει στις 03.09.2024, διαπιστώνεται ότι ως εκ της ημερομηνίας εκδόσεως του ανωτέρω πιστοποιητικού με αρ. πρωτ. ... , δεν αποδεικνύεται η συνδρομή του κριτηρίου επιλογής ούτε κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ούτε και κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Συνεπώς, η αναθέτουσα έσφαλε με την αποδοχή των δικαιολογητικών κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας, ενώ όφειλε να την καλέσει να παράσχει διευκρινίσεις εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν κατ' άρθρο 3.2 της διακήρυξης με το οποίο επαναλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 103 του ν. 4412/2016. Για τον λόγο αυτόν η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί και να αναπεμφθεί η υπόθεση στην αναθέτουσα, προκειμένου αυτή να προβεί σε όσα παρέλειψε να ενεργήσει κατά τα ανωτέρω.

23. Επί του ανωτέρω λόγου της προσφυγής, η παρεμβαίνουσα και η αναθέτουσα αρχή προβάλλουν ότι με τον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης υποβλήθηκε (α) το αρχείο «ΓΕΝΙΚΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ pdf.» (β) το αρχείο «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ.pdf» και (γ) το αρχείο «...pdf.». Στο πρώτο αρχείο περιλαμβάνεται το με αριθμ. πρωτ. ... Γενικό Πιστοποιητικό της Υπηρεσίας του ΓΕΜΗ, με ημερομηνία έκδοσης την **14η.08.2024** και το με αριθμ. πρωτ. ... Γενικό Πιστοποιητικό της Υπηρεσίας του ΓΕΜΗ με ημερομηνία έκδοσης την **16η.09.2024**. Τα εν λόγω πιστοποιητικά καλύπτουν και τους δύο χρόνους, δηλαδή αυτόν της υποβολής προσφοράς και αυτόν της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, δεδομένου ότι η υποβολή της προσφοράς έλαβε χώρα την 19.08.2024 και η υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσής την 14.10.2024. Με τα ως άνω Πιστοποιητικά του Γ.Ε.Μ.Η η παρεμβαίνουσα απέδειξε την πλήρωση της απαίτησης 2.2.4 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.9.2 Β.2. παρ. 2 της διακήρυξης, κατά το οποίο είναι δυνατή η απόδειξη της άσκησης συναφούς επαγγελματικής δραστηριότητας με την υποβολή είτε βεβαίωσης εγγραφής στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο είτε πιστοποιητικού που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η. των ως άνω Επιμελητηρίων. Περαιτέρω, από το αρχείο «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ.pdf» προκύπτουν οι ενεργοί Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) της παρεμβαίνουσας, από τους οποίους αποδεικνύεται η συναφής με

το αντικείμενο του διαγωνισμού επαγγελματική δραστηριότητά της. Το δε με αριθμ. πρωτ. ... Πιστοποιητικό του Επιμελητήριο ... εκ περισσού τέθηκε στον φάκελο των δικαιολογητικών και δεν ασκεί επιρροή, δεδομένου ότι η απόδειξη της απαίτησης έχει λάβει χώρα ήδη με τα ως άνω πιστοποιητικά. Και τούτο διότι, με βάση τη διακήρυξη, η απόδειξη άσκησης συναφούς επαγγελματικής δραστηριότητας μπορούσε να γίνει είτε με την προσκόμιση βεβαίωσης εγγραφής στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο είτε με την προσκόμιση Πιστοποιητικού που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η. του ως άνω Επιμελητηρίου. Συνεπώς, ο οικείος λόγος του προσφεύγοντος είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.

24. Επί των εκατέρωθεν προβαλλόμενων λόγων και σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από τον φάκελο της υπό κρίση προσφυγής γίνονται δεκτά τα εξής: Σύμφωνα με τις προπαρατιθέμενες διατάξεις 2.2.4, 2.2.9.2.β.2., συνδυαστικά ερμηνευόμενες, προκύπτει ότι απαιτείται από τους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της ... καθώς και να είναι εγγεγραμμένοι στο βιοτεχνικό ή εμπορικό ή βιομηχανικό επιμελητήριο, εφόσον έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα. Για την απόδειξη της ανωτέρω απαίτησης οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται σε προσκόμιση βεβαίωσης εγγραφής στο βιοτεχνικό ή εμπορικό ή βιομηχανικό επιμελητήριο ή πιστοποιητικού που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η. των ως άνω Επιμελητηρίων. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω πιστοποιητικά γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους. Περαιτέρω, όπως κρίθηκε στην ΟΛΣΤΕ 2523/2023 (πρότυπη δίκη), (σκ. 11.) «...ο έλεγχος της συνδρομής ή μη λόγων αποκλεισμού και της πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής των διαγωνιζομένων λαμβάνει χώρα σε τρία χρονικά στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας, ως ακολούθως: (α) κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών, ως προς όλους τους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς με τον έλεγχο του ΕΕΕΣ που έχουν υποβάλει [κατ' αρχήν, υπό την επιφύλαξη δηλαδή της δυνατότητας αναζήτησης των δικαιολογητικών], (β) κατά την ανακήρυξη του προσωρινού αναδόχου, μόνο ως προς τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση [τον προσωρινό ανάδοχο] με τον έλεγχο των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την μη

συνδρομή λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, τόσο στο αρχικό στάδιο υποβολής της προσφοράς του όσο και κατά τον μεταγενέστερο χρόνο της ανακήρυξης αυτού σε προσωρινό ανάδοχο, και (γ) κατά την κατακύρωση και τη σύναψη της σύμβασης μόνο ως προς τον οριστικό ανάδοχο. Στην προκειμένη περίπτωση, κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας, σε πλήρη συμμόρφωση με τους ανωτέρω όρους της διακήρυξης, προσκομίστηκαν με τον φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης το με αριθμ. πρωτ. ... Γενικό Πιστοποιητικό της Υπηρεσίας του ΓΕΜΗ, με ημερομηνία έκδοσης την **14η.08.2024** και το με αριθμ. πρωτ. ... Γενικό Πιστοποιητικό της Υπηρεσίας του ΓΕΜΗ με ημερομηνία έκδοσης την **16η.09.2024**, αποδεικνύοντας, τόσο κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς όσο και κατά τον χρόνο κατακύρωσης, εμπορική δραστηριότητα της παρεμβαίνουσας συναφούς με το αντικείμενο της ... Συνεπώς, ο λόγος αυτός της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

25. Με τον **τέταρτο** λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι μη νομίμως έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας διότι δεν υποβλήθηκε το απαιτούμενο, από το άρθρο 2.2.9.2. Β3. β) της διακήρυξης, ασφαλιστήριο συμβόλαιο για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 2.2.5 της διακήρυξης.

26. Επί του ανωτέρω λόγου, από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού και λαμβάνοντας υπόψη τους βάσιμους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας και της αναθέτουσας αρχής γίνονται δεκτά τα εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» της Διακήρυξης, απαιτείται από τους οικονομικούς φορείς προς απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας να διαθέτουν μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών τουλάχιστον ίσο με το 100% του προϋπολογισμού της παρούσας Διακήρυξης χωρίς Φ.Π.Α. για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις (2021,2022,2023). Στο άρθρο 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» της Διακήρυξης, εκτός από τα αποδεικτικά μέσα του συνολικού κύκλου εργασιών της τριετίας, που απαιτείται να προσκομίσουν οι οικονομικοί φορείς για την εκπλήρωση της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 2.2.5, αναφέρεται επιπλέον ότι απαιτείται η προσκόμιση σχετικού

ασφαλιστηρίου συμβολαίου επαγγελματικής ευθύνης με ημεδαπή ή αλλοδαπή ασφαλιστική επιχείρηση, που να είναι σε ισχύ κατά την καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης προσφορών, προς απόδειξη του ζητούμενου επιπέδου ασφαλιστικής κάλυψης. Πλην όμως, στη διακήρυξη δεν προβλέπεται μεταξύ των κριτηρίων επιλογής η απαίτηση για ασφαλιστική κάλυψη. Συνεπώς, διαπιστώνεται αναντιστοιχία μεταξύ των απαιτούμενων κριτηρίων επιλογής του άρθρου 2.2.5. «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» και των προσκομιστέων αποδεικτικών εγγράφων του άρθρου 2.2.9.2 Β3 «Αποδεικτικά μέσα» της διακήρυξης, καθώς χωρίς να απαιτείται η ασφαλιστική κάλυψη ως κριτήριο επιλογής, φέρεται από τη διατύπωση του άρθρου 2.2.9.2 Β3 να τίθεται ως αναγκαίο στοιχείο των δικαιολογητικών κατακύρωσης η προσκόμιση ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Η αναντιστοιχία μεταξύ των τιθέμενων κριτηρίων επιλογής και των απαιτούμενων αποδεικτικών στοιχείων ως αναγκαίων δικαιολογητικών κατακύρωσης συνιστά πρόδηλη ασάφεια της διακήρυξης η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, διότι η ασάφεια των διαγωνιστικών όρων δεν μπορεί να ερμηνευθεί σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, πολλώ δε μάλλον αφού η διοίκηση είναι αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα. (ΣΤΕ 690/2021, ΔΕΦ ΑΘ 2221/2024). Περαιτέρω, ενόψει αυτής της ασάφειας, η παρεμβαίνουσα, μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, υπέβαλλε διευκρινιστικό ερώτημα στο οποίο η αναθέτουσα αρχή απάντησε μέσω ΕΣΗΔΗΣ **ότι εκ παραδρομής** αναφέρεται στο άρθρο 2.2.9.2 Β3β. η απόδειξη ασφαλιστικής κάλυψης του άρθρου 2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και ότι η παρεμβαίνουσα καλείται να αποδείξει μόνο αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 2.2.5, δηλαδή μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις (2021, 2022, 2023), τουλάχιστον ίσο με το 100% του προϋπολογισμού της παρούσας Διακήρυξης χωρίς Φ.Π.Α.. Συνεπώς ο τέταρτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, και δεδομένου ότι η παρεμβαίνουσα προσκομίζει ασφαλιστήριο συμβόλαιο της ασφαλιστικής εταιρείας ..., σε ισχύ με ημερομηνία έκδοσης 02.06.2023 (σχετικό 9 της Παρέμβασης), που καλύπτει τόσο τον χρόνο υποβολής της προφοράς όσο και τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και λαμβάνοντας υπόψη ότι σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με το 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016, στο άρθρο 3.2 της διακήρυξης,

τίθεται, ως διαδικαστική προϋπόθεση για τον αποκλεισμό προσωρινού αναδόχου, η προηγούμενη πρόσκλησή του από την αναθέτουσα αρχή να προσκομίσει εντός τασσόμενης προθεσμίας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης, που παρέλειψε να προσκομίσει εντός της αρχικώς ταχθείσας προθεσμίας (ΣτΕ 1894/2022), συνάγεται ότι δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και για τον λόγο αυτόν. Συνεπώς, ο τέταρτος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

27. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας, να απορριφθεί η παρέμβαση κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφυγή και να διαταχθεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου κατά το άρθρο 363 του ν. 4412/2016.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσης .

Απορρίπτει την παρέμβαση κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφυγή.

Διατάσσει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 03.01.2025 και εκδόθηκε στις 23.01.2025 στην Αθήνα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ

α/α Κωνσταντίνος Ασημακόπουλος